

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL
NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya f 15.—
Idem franco per post. " 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor " 7.50
Idem franco per post. " 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag*
en *Donderdag*.

DONDERDAG 11 JUNIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is f 2.— voor
elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentie met groote letter betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt
betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 47.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.

1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHÉ COURANT
Van den 6den Junij 1857, No. 45.

EXTRAKT uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

BUITENZORG, den 4den Junij 1857. (No. 2.)

(Staatsblad no. 46.)

Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Voor zooveel noodig, te verklaren, dat door staatsblad 1846 no. 27, 1848 no. 42 en 1854 no. 46, behalve de daarbij uitdrukkelijk voorgeschrevene, geene verandering is gebracht in de vroegere verordeningen omtrent het heffen van in- en uitgaande regten in de kleine havens van Celebes en de Molukken, waar tolkantoren zijn.

Ten derde: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, als ambtenaar ter beschikking van den resident der Wester-afdeeling van Borneo, A. P. E. Gout.

GOEDGEKKEURD:

Dat door den Gouverneur der Moluksche Eilanden,

BIJ DE SUB-KOMMISSIE VAN ONDERWIJS
TE AMBOINA,

IS ONTSLAGEN:

Kervol, nithoofde van vertrek, als lid, E. I. C. van den Berg.

IS BENOEMD:

Tot lid, de predikant J. K. Kam, laatstelijk lid van genoemde Commissie.

Schutterijen, enz.

BENOEMD:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse bij de schutterij te Samarang, de schutter J. Einthoven, eervol ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse van het Oost-Indische leger.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 10de bataillon infanterie, de eerste luitenant F. C. J. van Dentsch, van dat bataillon.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat, ten gevolge der herstelde halfmaandelijkse dienst van de overlandpost tusschen Europa en China, via Singapore, thans weder twee malen 's maands gelegenheid bestaat tot het verzenden van brieven en drukwerken naar Europa, het vasteland van Indië, China, enz.

En dat het, tot het overbrengen naar en van Singapore der 2de mail in deze maand, bestemde stoomschip, van Batavia sal vertrekken in den morgen van den 25sten Junij aanstaande.

De brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden met deze gelegenheid, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden, en wel:

a. Voor zooveel betreft de brieven bestemd voor Europa, Britsch-Indië, China, enz.:

daags vóór het vertrek van het stoomschip, des avonds ten 8 ure.

b. Voor zooveel betreft de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton:

insgelijks daags vóór dat vertrek, des namiddags ten 1 ure.

In het aangekondigde vertrek der eerste mail van deze maand, wordt overigens door het vorenstaande geene verandering gebragt.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 8 Junij No. 44 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Officiëren Commissarissen te Anjer: van wijlen den heer Johannes Josephus Schellart, in leven officier van gezondheid 8de klasse.

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer van wijlen den gepensioneerd luitenant Franciscus Zeller.

Door den Testamentairen Exeuteur te Banjoemas: worden erfgenamen van wijlen den Chinees Gouw Kingwan, verzocht om op den 20sten Junij a. s. bij den ondergeteekende (M. S. Scheriman) te verschijnen, ten einde rekening en verantwoording te zien afleggen van het gevoerd beheer der nalatenschap van dien overledene.

Door den Testamentairen Exeuteur te Pasoeroean: van den arabier Sech Said bin Abdulla Bahanan.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op *Vrijdag* den 12den Junij.

Voor de toko van de Heeren Major Matzen & Co. in de Chin. kamp.

Op *Zaterdag* den 13den Junij.

Voor de woning van den Luitenant-Tihon te Gatottan.

ADVERTENTIE.

GEBORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON vrouwe J. F. T. BOURICIUS, geboren *Peeters*. (357)
SOERABAYA, den 11den Junij 1857.

STERFGEVALLEN.

Heden den 7den Junij 1857, overleed de heer JOHANNES FREDERIK NEIJNDORFF, in den ouderdom van 52 jaren, in leven Procureur bij den raad van Justitie te Soerabaya.

Namens de weduwe NEIJNDORFF,

De geërbt. Exeuteurs,

J. P. STOELMAN.

(353)

W. C. DE BRUIJN.

Heden nacht overleed te Soerabaya, LOUISA CHRISTINA ELISABETH DUMOULIN, in de jeugdigen ouderdom van 20 jaren, zeer betreurd door hare ouders, en aanverwanten.

SOERABAYA,

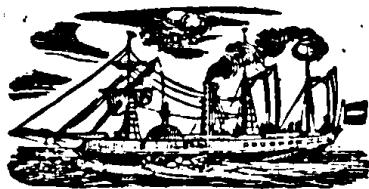
8 Junij 1857.

P. J. DUMOULIN.

(355)

VERTREK VAN SCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA.

SOERABAYA,

11 Junij 1857.

Zal *Vrijdag* den 19den *dezer*, van hier naar SAMARANG en BATAVIA, vertrekken.

Adres, bij

W. CORES DE VRIES.

(358)

VENDUTIE.

Op de *vendutie* van den 12den *dezer*,

Bij MAJOR MATZEN & Co, zullen nog worden verkocht.

Twee WAGENS.

Een HANDCHAIS, en

DRIE PAARDEN, waaronder EEN SPAN IJZERSCHIMMELS. (352)

VENDUTIE

Op *Vrijdag* den 12den Junij.

In de pakhuizen van MAJOR MATZEN & Co.; in de Chinesche kamp van eene partij SUIKER in zakken en in kleine kranjangs; WAS, BORSTELS, TOILETZEEP en REUKWERKEN, ROODE ZAKDOEKEN uitmuntend ENGELSCH BIER, hier afgetapt, ROODE WIJN, FILTREERMACHINES, TEERKWASTEN, IJZERWERK, ZWAVEL, en vele andere goederen. (346)

Debiteuren en crediteuren van den boedel van wijlen den heer C. MOGGK PONS, in leven controleur 3de klasse te Gending (Probolingo) worden verzocht binnen den tijd van zes weken betaling en aangifte te doen aan

SOERABAYA, den Exeuteur Testamentair,
10 Junij 1857. (356) W. J. VAN DEN BROEK.

MODEJOURNALEN.

Petit Courrier de Dames. . . f 40.— Rec
Le Moniteur de la Mode. . . 36.—
Trésor des Demoiselles. . . 18.—
Le Follet. . . 36.—
Les Modes Parisiennes. . . 40.—

Met elke Mail verkrijgbaar, bij abonnement,
(339) Bij E. FUHRI & CO.

DEPOT VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.

Bijzonder ZWAAR POSTPAPIER.
STEMPELDOOZEN van verschillende grootte.
CONVAN'S SCHEERRIEMEN.
do. CANTON PASTE.
Naamlijst der Nederl. Koopvaardijvloot, à f 1.—
(351) MARTENS & CO.

MET DE MAIL ONTVANGEN.

JAMES HODGSON. Enige opmerkingen aangaande
ijzeren schepen. Door F. H. KLEIN. . . f 1.50.
H. MULLER SZOON. De Nederlandsche Katoen-nijver-
heid en het stelsel van bescherming in Nederl. Indië. " 6.—
PROBLEMATISCHE POLITIEK. Het nieuw ministerie
en de volksvertegenwoordiging in 1856. . . " 2.—
OPEN BRIEF aan een vriend over de woelingen en de on-
rust in het vaderland. . . f 2.—
OPEN BRIEF aan professor N. C. Kist, te Leyden, door
J. DE BRUIN. . . " 2.—
ONTWERP van een reglement op de drukwerken in Ned.
Indië, met de daarbij behoorende nota tot toelichting. " 2.—
STAAT DER NEDERL. ZEEMAGT EN KOOPVAAR-
DIJ-VLOOT, op 1 Jan. 1857. . . " 2.—
NAAM- EN RANGLIJST der officieren van het konink-
lijke leger der Nederlanden. 1857. . . " 4.—
ALPHABETISCHE NAAMLIJST der Nederl. koop-
vaardij-schepen, varende op de Indië, voor 1857. . . " 2.—
's GRAVENHAAGSCHE RESIDENTIE-ALMANAK.
1857. . . " 10.—
HUMORISTISCH ALBUM. Aan liefhebbers van een vro-
lijke luim. Af. 1—16. Per jaarg. . . " 14.—
DE ECONOMIST. Af. 1.—3. 1857. Per jaarg. . . " 8.—
DE NIEUWE SPECTATOR van den ouden Heer
Smits. Af. 1—14. 1857. Per jaarg. . . " 17.—
DE NIEUWE SPECTATOR Krijgs- en geschiedkundig.
tijdschrift. Af. 1.—8. 1857. . . " 15.—
DE KINDER-COURANT. 1956—1857. Af. 1—40. Per
jaarg. . . " 12.—
L'ILLUSTRATION. 3 Janv.—4 Avril. 1857. Par année. " 36.—
THE ILLUSTRATED LONDON NEWS. 3 Jan.—4 April
Pr. annum. . . " 50.—

NOG VOORHANDEN:

NAAM- EN RANGLIJST der officieren bij de land- en
zeemagt in Nederl. Indië, 1857. . . " 2.—
NEDERL. INDISCHE ZAK-ALMANAK. . . " 2.—
(306) E. FUHRI & CO.

JAVA-BODE.

Geabonneerden op bovengenoemd blad, die voor het 2de halfjaar wenschen te continueren, worden beleefd verzocht den abonnements-prijs aan de ondergeteekenden *franco* te doen toekomen. (359)

SOERABAYA, 11 Junij 1857. E. FUHRI & CO.

f 3500.—

IN LEEN te bekomen à 9% tegen zeer solide borgen.

Informatie te bekomen bij de uitgevers van den *Oostpost*. (326)

WORDT GEVRAAGD

EEN HALF SLEETEN VUURMOND met opgaaf van prijs. Adres *Oostpost*. (354)

SOERABAYA, den 11den Junij 1857.

BATAVIA. Door den zwaren wind, in den namiddag van den 3 dezer, brak een dikke tak van een tamarindenboom, bij de Westzijdsche pakhuizen buiten deze stad staande, af en stortte in deszelfs val op een Javaanschen koelie, Rasidin genaamd, die onder dien boom stond, doch juist op dat oogenblik, om voor den regen te schuilen naar een nabijzijnde loods wilde loopen, met zulk eene kracht neêr, dat de ongelukkige er door verpletterd werd en op de plaats dood bleef. (Java-Bode.)

TAGAL. Op den 23sten Mei jl., is de regent van Tagal, radhen adhipati Aria Raksa Negara, na een langdurig lijden, overleden, diep betreurd door zijne echtgenooten en kinderen.

Den volgenden dag is zijn lijk plegtig te Tagal Aroem, de begraafplaats zijner voorzaten, ter aarde besteld, derwaarts gevolgd door eene groote schare der bevolking, waaronder vele Europeesche ingezetenen van Tagal.

Het gouvernement verliest in hem een ijverig en trouw ambtenaar.

JAPARA. In den morgen van den 20sten Mei, is tusschen Tajoe en Oedjoeng Loepoer, op ongeveer twee vadem water, gestrand de Nederlandsch Indische bark *Fathool Hair*, ook genaamd *Bintang Sembilan*, gezagvoerder Sech Mohamat bin Ambach Bahaloewan, groot ruim 200 lasten en te huis behoorende te Samarang.

Dit vaartuig was beladen met 220 kojangs gouvernements zout, bestemd van Sumanap naar Samarang.

Door het bestuur zijn van uit Djawana de aldaar gestationeerde kruisboot No. 9, benevens 18 prauwen ter hulp naar Tajoe gezonden. Men verwacht dat het schip, dat op geene gevaarlijke plaats is vastgeraakt, weder vlot zal worden.

Celebes en Onderhoorigheden. Op den 11den April jl. vertrok van de reede van Makassar eene flotille, bestaande uit Z. M. schroefschouers *Montrado* en *Samarang*, benevens de kruisbooten no. 18 en 50, met het tweeledig doel, vooreerst, in voldoening aan den daartoe door het Ned. Indisch gouvernement verstrekt last, tot opsporing der schipbreukelingen van de verongelukte Nederlandsch-Indische schoener *Kapoetran* van welke lieden werd gezegd, dat zij op het eiland Geliting, aan de Noordkust van Flores, aangeland en door de bevolking aldaar verkocht zouden zijn, en ten tweede, tot het onderzoeken naar eenige schuilplaatsen van zeeroovers.

Het beleid van deze expeditie was opgedragen aan den luitenant ter-zee 1ste klasse J. Andreae, commandant van den eerstgemelden oorlogsbodem, aan wien de luitenant der Maleijers te Makassar Tadjoeidin als tolk en de Inlander Aha, die vroeger gedurende 4 jaren in slavernij onder de roovers had doorgebracht, als gids werden toegevoegd.

Een detachement Inlandsche soldaten, sterk 25 man, met eenen Europeeschen sergeant en twee korporals, onder het bevel van den 2den luitenant der infanterie F. C. P. Varkevisser, werd mede ingescheept.

Op den 14den April jl. kwam de flotille te Geliting aan. Onmiddellijk werd met het onderzoek begonnen; doch daaruit bleek dat van de stranding van de *Kapoetran* bij de bevolking niets zekers bekend was.

Op het eiland Rusa-Radja, naar welke plaats de flotille op den 18den April vertrok, werd mede een onderzoek, doch mede vruchteloos, ingesteld.

Van Rusa Radja werd de steven gewend naar Lakasoembi, de plaats, alwaar de gids Aha zich in gevangenschap had opgehouden, en van waar hij eerst sedert vijf maanden was ontvlugt.

Volgens verklaring van Aha en van anderen, moesten Lakasoembi en Rioem bepaalde vestigingsplaatsen zijn van roovers van Magindano en van Tabellorozen, en zonden op de eerste plaats 50 en op de tweede 200 zielen wonen, daaronder begrepen de vrouwen en kinderen.

In den vroegen morgen van Maandag den 20sten April, was de flotille in het gezigt der baai van Lakasoembi en ontwaarde men 20 à 22 prauwen onder den wal, liggende 1 à 1½ mijl beoosten de baai geankerd.

Eene groote zandplaat, die voor de baai en circa eene mijl uit den wal lag, was men reeds voorbij gestoomd en de loods meende, dat het vaarwater daar buitenom naar de prauwen leidde. De luitenant ter-zee J. Andreae verzocht daarom den commandant van de *Samarang*, den luitenant ter-zee 1ste kl. van Ommen, om met zijnen bodem voor de baai te blijven, ten einde, zoo het roovers waren, hun het ontsnappen langs die zijde te beletten, en ging met de *Montrado* de prauwen opzoeken.

Toen men een eind weegs gevorderd was, kwamen twee kleine prauwen, met Hollandsche vlaggen, van hen af. Zij bragten 7 of 8 djoeragans mede, welke voorzaten waren van passen, te Saleijer, Bims en Bonthain afgegeven.

Deze lieden kwamen aan boord en verzekerden, dat zij tripangvisschers waren, zich in eene vloot vereenigd hadden uit vrees voor de zeeroovers en sedert den vorigen dag op deze plaats ten anker lagen.

De *Montrado* was reeds langzaam door twee à drie ondiepten in het vaarwater gestoomd, toen de commandant J. Andreae van de djoeragans vernam, dat het veilige vaarwater naar hunne ankerplaats binnen de zandbank door leidde.

Na de djoeragans te hebben gelast, naar hunne prauwen terug te keeren en aldaar een nader onderzoek af te wachten, keerde de luitenant ter zee J. Andreae met de *Montrado* terug tot voor de baai, waarop hij den commandant van de *Samarang* verzocht, om binnen door naar de prauwen te stoomen, ten einde dezelve te onderzoeken en met de passen te vergelijken.

De kruisboot no. 50 werd intusschen in de baai op 14 vadem water ten anker gebracht, bij eene plaats, die door Aha werd opgegeven als de schuilplaats te zijn der zeeroovers, terwijl het landingsdetachement *Montrado*, onder den luitenant ter-zee 2de kl. J. P. Uijttenhooft bestaande uit 40 matrozen en mariniers, benevens 12 Inlandsche fuseliers, onder den Europeeschen sergeant C. Kraaikamp, op de kruisbooten en sloepen, waarover de adelborst 1ste kl. C. J. M. Swaam het bevel had, werd ingescheept.

Over het geheele detachement voerde de luitenant ter zee 2de kl. 1ste officier aan boord van de *Montrado*, F. H. P. van Alphen het bevel, aan wien de last was opgedragen, om, op aanwijzing van den gids Aha, de rooversprauwen woningen enz. zoo veel mogelijk te vernielen.

Ten 11 ure was de divisie gedebarkeerd en op het strand aangetreden.

De luitenant ter-zee van Alphen zond de Inlandsche fuseliers en tirailleurs vooruit, om het terrein te onderzoeken.

Op aanwijzing van Aha, was men spoedig de kampong genaderd, die in het kreupelbosch aan een kreekje nabij het strand verscholen lag. De kampong werd verlaten gevonden, hetgeen echter slechts zeer kort geleden had kunnen plaats hebben, daar men nog mais geroosterd op het vuur vond.

Deze kampong die slechts uit 10 à 12 meest ellendige woningen bestond, werd aan de vlammen prijs gegeven. Daarna werden de kreeken oost en west van het landingspunt onderzocht, en meest allen versperd gevonden. Eene groote prauw, die men onder de boomen ontdekte, werd in brand gestoken, terwijl vier sampangs van het Magindanosche soort als buit naar boord werden mede genomen.

Na zich overtuigd te hebben, dat de kampong en de prauwen geheel vernield waren kwam de expeditie te ½3 ure aan boord terug.

Ten 4 ure was ook de *Samarang* van hare zending teruggekomen, met de tijding dat al de prauwen onderzocht en overeenkomstig hare passen bevonden waren.

Omtrent roovers had men geene bijzondere berigten.

Het was dien avond te laat geworden, om naar de baai van Rioem te stoomen, zoodat dit voornemen tot den volgenden morgen werd uitgesteld.

Met het aanbreken van den dag, begaf zich de flotille naar die baai, haren weg nemende door een binnen vaarwater tusschen twee groepen eilanden.

Ongeveer tegen 9 ure het Etna-eiland Z. W. ten W. hebbende (zijnde dit volgens Aha de meest geschikte plaats voor debarkement), werd geankerd en werden onmiddellijk de debarkement-divisies in gereedheid gebracht, zamengesteld als volgt:

Luit. ter-zee 2de kl. van Alphen, commandant der divisie;

Tweede luitenant der infanterie F. C. P. Varkevisser, toegevoegd als adjudant;

25 Inlandsche fuseliers, onder den Europeeschen sergeant C. Kraaikamp;

25 matrozen en mariniers, rolle *Samarang*, onder den luitenant-ter-zee 2de klasse P. Roodzand;

40 matrozen en mariniers, rolle *Montrado*, onder den luitenant-ter-zee 2de klasse J. P. Uijttenhooft;

de officier van gezondheid 2de klasse van de *Montrado* H. L. Vernhout met 1 ziekenoppasser;

8 matrozen der kruisbooten, als dragers, en de gids Aha.

Nadat deze landings-divisie op de twee kruisbooten-sloepen was geëmbarkeerd, werden eerst de eilanden in het Z. W. gedeelte der baai onderzocht, en na zich overtuigd te hebben, dat aldaar geene prauwen aanwezig waren, ankerde de divisie voor de door den gids Aha aangewezen landingsplaats. Van hier werden de naburige kreeken verkend, ten oosten door de luit. ter zee P. Roodzand en J. Uijttenhooft, en ten westen door den luit. ter zee van Alphen.

Het was ten uiterste moeilijk voet aan wal te zetten, wegens de diepe moerassen, die men overal vond en den hoogen waterstand.

De luitenant-ter zee van Alphen vond, na twee kreeken onderzocht te hebben, daarin niets. Uit eene derzelve viel echter een vrij zwaar schot, zonder gelukkig iemand te kwetsen. Eene derde kreek eindigde in eene soort van versterking, naar den schijn te oordeelen, zamengesteld uit zwaar geheide palen, en was versperd met versch omgekupte boomen.

Eenige schoten, gelost om de roovers uit te lokken, waren vruchteloos.

Aan landing was hier niet te denken, daar men tot over de knieën in het moeras sakte en de plaats bovendien digt gegroeid was met boomen, wier wortels als lansen boven het water uitstaken.

De sloepen om de oost hadden, behalve eene groote prauw, die uit eene der kreeken was gehaald en aan boord gebracht, eene tweede gevonden, die men echter niet vlot kon krijgen. Ook ontdekte men daar vasten grond om te debarkeren.

De luitenant-ter-zee van Alphen liet daarop de kruisbooten en sloepen naar die tweede punt gaan, en na eerst

het terrein te hebben onderzocht, werden de manschappen gedebarkeerd en opgesteld, om de versterking bij de vorige landingsplaats en de door Aha opgegevene vestiging der roovers om te trekken.

De weg was in den beginne goed, maar loste zich spoedig op in een bijna onbegaanbaar moeras, waarna men weder vast terrein vond.

Alhier werd de divisie door een 30 à 40 tal met geweren gewapende roovers beschoten, bij welke gelegenheid de hoofdoek van den gids werd afgeschoten. Hij zelf stortte ter aarde, zonder echter gekwetst te zijn.

De kolonne, na zich in bataille te hebben gesteld, deed eene voorwaartsche beweging onder het snelle vuur der tirailleurs.

Dit deed den vijand spoedig de vlugt en regts en links in het bosch de wijk nemen.

Men hield vervolgens regts af, om het strand te naderen en werd kort daarop weder verontrust door een tiental roovers, die echter spoedig het hazenpad kozen.

Spoedig was men op de plaats, waar de oude kampong had gestaan, die in der tijd door Z. M. stoomschip *Hekla*, is vernield.

Men vond nog een graf en een doodshoofd, zoomede de bouwstoffen voor eene groote prauw, die zooveel mogelijk onbruikbaar werden gemaakt.

Een weinig verder was eene opene vlakte, en daar nabij het versterkte punt, vroeger door den luitenant-ter-zee van Alphen verkend.

De versterking bestond uit de zware benting van eene zeer groote, scherp gebouwde rooversprauw.

Verder vond men masten, blokken, riemen, sampangs, een affuit voor een vrij zwaar stuk geschut; in een woord, eene geheele uitrusting, als op eene werf in gereedheid gebracht.

Van dezen geheelen voorraad werden drie groote vuren gemaakt en alles aan de vlammen prijs gegeven. De groote prauw werd met zware balken uit elkander geramd en verbrand en ook de sampangs vernield.

Door talrijke posten was tegen onvoorziene aanvallen gewaakt, terwijl steeds 80 man met het geweer in den arm aangetreden bleven.

De luitenant-ter-zee van Alphen zond daarop het bevel aan den commandant der kruisbooten, sloepen en barkassen, om tot voor deze kreek te komen verleggen en alhier zijnen post in te nemen, hetgeen dadelijk geschiedde.

Nadat de landingsdivisie een oogenblik rust had genomen en de manschappen wat gegeten en gedronken hadden, rukte men ten ½3 ure, op aanwijzing van Aha, verder tegen de werkelijke roovers-kampong op die bekend schijnt te zijn onder den naam van kampong Rioem.

Onder weg vond men aan den zoom van het bosch nog eene groote vlietprauw verborgen, die vernield werd.

De weg liep over een golvend terrein, omgeven door kreupelhout en zwaar geboomte, terwijl het kronkelende voetpad nauwelijks toeliet één man in het front te doen gaan.

Eens doorwaadde de kolonne eene rivier en twee malen passeerde men eene drooge bedding. Van tijd tot tijd hoorde men het geschreeuw der vijanden; doch zonder een schot te lossen, zette de kolonne hare marsch voort, tot dat de gids omstreeks ten ½4 ure zeide, dat men vlak bij de kampong moest zijn.

Bijna gelijktijdig werd er een zeer hevig geweervuur van achter de hooger gelegen rotssteenen geopend en eene der eerste schoten trof den luitenant-ter-zee 2de klasse, commandant der kolonne F. H. P. van Alphen, die in den linkerschouder gekwetst werd, juist toen hij vooruit was, om de kampong te verkennen en den last had gegeven, de kolonne in twee pelotons te doen aantreden, ten einde de kampong te bestormen.

De tirailleurs hielden zich uitmuntend; als katten kropen zij achter steenen, boomen en struiken voort en weldra was men weerszijden in een hevig tirailleursvuur gewikkeld. Sommigen der vijanden werden door de inlandsche fuseliers zelfs zoo dicht bekropen, dat zij met de bajonetten werden afgemaakt.

De luitenant-ter-zee Roodzand, aan wien tijdelijk het bevel werd opgedragen, liet dadelijk de kampong bestormen.

Bij dezen aanval bekam de Europeesche korporaal der infanterie A. Konings twee wonden, waaraan hij kort daarna overleed. De marinier 3de klasse A. Oppen kreeg eene wond in den linkerschouder, terwijl de Inlandsche fuselier Soero Drono een schot door zijn pantalon bekam, zonder echter het been te raken.

Deze overrompeling werd met den besten uitslag bekroond, zijnde de roovers in een bijna à pic hellend ravijn verjaagd. Zij voerden hunne dooden en gekwetsten mede, en trachtten zich te bedekken met hunne matrassen, die zij als schilden op den rug droegen.

Onder de gevallen vijanden werd, door den gids Aha, herkend hun hoofd, zekere Bapa Basso, die genoemd werd kolonel der roovers. Hij was op een paard gezeten, gewapend met lans en kris en gekleed met een geel baasje.

Drie Inlandsche fuseliers deden hem gelijktijdig van zijn paard storten.

De luitenant-ter-zee van Alphen, die in de eerste oogenblikken na zijne bekomene wond de spraak had verloren en niet loopen kon, was echter, na het eerste verband, spoedig weder op de been, en nam in de kampong het bevel weder op zich.

Meester van deze plaats, liet hij dadelijk posten uitzetten om niet verrast te worden; — zond eene dekking aan den officier van gezondheid, die ongeveer 200 passen lager bij de gekwetsten bleef, en liet de huizen, die allen een zeer welvarend uiterlijk hadden, in brand steken.

Nadat de geheele kampong verwoest was, trok de divisie in de beste orde weder terug, en ofschoon onder weg nu en dan het geschreeuw der vijanden werd vernomen, bereikte de kolonne, zonder de minste stoornis, ten ½6 ure des namiddags het strand.

De luitenant-ter-zee Roodzand werd met twee sloepen gezonden, om de groote prauw aan de eerste landingsplaats

verder te vernielen en te verbranden, en eerst toen de sloepen van daar waren teruggekeerd, roaide de geheele flotille naar de schepen terug, waar zij ten ¼7 ure in de beste orde aankwam.

De voordeelen dien dag behaald waren aanzienlijk, namelijk twee groote rooverspraauwen, van bentengs voorzien, waren verbrand, eene groote rooverspraauw zonder benteng was aan boord gesloopt, eene groote vlerkpraauw en een groot aantal Magindanosche sampans, benevens eenen grooten voorraad hout, masten, zeilen enz. voorhanden op de soort van timmerwerf, die men had opgespoord, waren aan de vlammen prijs gegeven, terwijl de vijanden overal op de vlugt gejaagd en de groote kampong, waar zij zich ongenaakbaar achtten, geheel verwoest was.

Omtrent het aantal doden en gekwetsten van de zijde van den vijand, dat aanzienlijk moet zijn geweest, kan geene opgave worden gedaan, daar de roovers dezelve mede sleepten.

Volgens een later te Potta ingekomen bericht, zouden, behalven de ligt gekwetsten, 15 roovers omgekomen en 10 zoodanig gewond zijn, dat zij daaraan zouden moeten bezwijken.

In den morgen van den 22sten April, werd het lijk van den gesneuvelde korporaal der infanterie Konings, op Etna-eiland met militaire honneurs begraven.

Op dezen zelfden dag, des middags ten 3 ure, gingen de gewapende sloepen en barkassen, zoodat de kruisbootten weder aan boord, onder de bevelen van den luitenant-ter-zee 2de klasse P. Roodzand, om het oostelijk gedeelte der baai verder te onderzoeken.

Dit onderzoek, dat mede zeer vermoedend was, doordien men gedurig tot aan den middel door het water moest waden, leverde niets bijzonders op, dan dat op twee Inlanders, die zich verscholen hielden om de troepen gade te slaan, een schot werd gedaan, waarop zij zich ijlings verwijderden, en dat een grooten voorraad seroo's verbrand en uitstaande seroo's vernield werden.

De expeditie kwam des avonds ten ¼7 ure aan boord terug. Den volgende morgen, zijnde den 23sten, werd door de beide kruisbootten het geheele westelijk gedeelte der baai nader onderzocht, zonder iets te vinden.

Op 24sten vertrok de divisie naar Potta en op den 28sten naar Reo, van waar men op den 29sten de reis naar Maka-sar ondernam. (Jav. Cour.)

LAND MAIL-BERICHTEN.

— Voor de arrondissements-regtbank te Amsterdam werd den 11den Maart de zaak behandeld van jhr. M. Salvador beschuldigd van hoon en laster jegens A. H. van Gorcum. Ten gevolge der herhaalde oproepingen van den bekl. in de dagbladen gedaan, dat allen die bij het staatkundig diner op 19 Augustus 1856 waren tegenwoordig geweest, als getuigen zouden verschijnen, was het getal tot 18 opgeklommen, behalve twee verklaringen bij de instructie afgelegd door een getuige, die middelerwijl overleden en een die naar het buitenland was vertrokken. Een getuige moest nog gehoord worden, daar den vorigen dag de zitting wegens het vervorderde uur was uitgesteld. Reeds bij den aanvang dier tweede zitting achtte zich de regtbank, ten gevolge van de aangenomen houding van den bekl. verplicht, na zich in de raadkamer begeven te hebben, bij vonnis te gelasten, dat de verdere behandeling der zaak zou plaats hebben buiten de tegenwoordigheid van den bekl. wegens zijn oneerbiedig gedrag jegens het personeel der regtbank. Diensvolgens gelastte de president den bekl. de zaal te verlaten, hetgeen door hem zoo schoorvoetend geschiedde, dat de sterke magt moest worden ingeroepen, om hem letterlijk de zaal uit en daarna den trap af te dragen. In de galerij zette hij zich op den grond neder en sprak de menigte aan, hetgeen hij, na van daar verwijderd te zijn, op de binnenplaats herhaalde. Ook van daar verwijderd, herhaalde hij dit andermaal voor het paleis, waarop men genoodzaakt was jhr. M. Salvador naar het politie-bureau in de Leidsche poort over te dragen. Eenige uren later vernam hij daar, dat de regtbank aan van Gorcum den eisch had ontzegd, wegens gebrek aan wettig bewijs.

— In de verledene week is te Zaandam overleden zekere H. Deze persoon, door eene korte doch hevige ongesteldheid overvallen, moet op zijn doodbed in verschrikkelijke benaauwdheid verklaard hebben, dat hij 9 à 10 jaren geleden het huis in brand heeft gestoken, waarvan zekere K. Klut als toen beschuldigd en daarom veroordeeld werd tot de straffe des doods welk vonnis echter op het door hem ingediende verzoek om gratie is veranderd in eene langdurige gevangenisstraf, geeseling en brandmerk. Men huilt op het denkbeeld, dat de bekentenis waarheid bevat, te meer daar de veroordeelde reeds in de gevangenis — zoo men zegt van verdriet en hartzeer — is gestorven. Wat er van de zaak is, zal mogelijk de tijd leeren, doch dit schijnt eene zekere waarheid te zijn, dat gemelde Klut ten allen tijde en onder alle omstandigheden moet verklaard hebben onschuldig te zijn.

— Men den laatsten West-Indischen post is de tijding ontvangen, dat de onverschrokken Noordpoolreiziger Dr. Kane, te Havana is overleden. Ziehier eene korte levensbeschrijving. Elisha Kent Kane wordt ten jare 1822 binnen Philadelphia geboren. Hij wijdde op de hooge scholen van Virginie en Pensylvanie aan de studie der geneeskunde, begeleidde in 1843 als geneesheer bij den diplomatieken staf, de eerste Amerikaansche ambassade naar China en opende daarmede zijne loopban als reiziger, waarop hij in weerwil van den korten levensstijd, welken de voorzienigheid hem geschonken had, eene hooge en duurzame vermaardheid heeft verworven. Bij den eersten togt had hij gelegenheid de Philipijnsche eilanden te doorzoeken, hetgeen gedeeltelijk in gezelschap van den jongen baron Loe uit Pruisen geschiedde, die ten gevolge der vermoedens ziek werd en op Java overleed, terwijl Kane's sterkere natuur hem de gevolgen der omdolingen door genoemde eilanden, die meestentijds te voet gedaan werden, deed te boven komen. De vulkanische streek van

Albay trok inzonderheid zijne opmerkzaamheid tot zich. Zijn oponthoud onder de Negritos en Arturos is vol romantische tooneelen. Kane was de eerste, die in den krater van den vulkaan van Tael afsteeg om eene topographische teekening van het binnenste te maken; hij werd om zijn doel te bereiken, 100 voet van eene vooruitsteken te punt aan een touw afgelaten en steeg toen nog 700 voeten dieper tot aan den bodem des kraters. Bewusteloos haalden hem zijne begeleiders met de gevonden voorwerpen weder naar boven. Kane bezocht vervolgens Indie, bleef langen tijd bij de monolithen van Arungabad, ging daarop naar Ceylon en van daar naar Afrika, om den Boven-Nijl te bezoeken. Bij deze reizen trof hij Professor Lepsius aan. Naar de Vereenigde Staten teruggekeerde zijnde, ontstond bij hem de lust, om de uitwerkingen van den slavenhandel te leeren kennen op de westkust van Afrika. Op een fragat van de Vereenigde Staten bezocht hij al de Baracoons (slavenperken) van Dahomey. Een uitstapje naar Abomay mislukte, daar Kane door de koorts werd aangetast, eene ziekte die hem zeer dikwijls bij zijne togten overviel. Kane had nauwelijks zijn geboortegrond wederom betreden, toen de Mexicaansche oorlog hem tot nieuwe avonturen en gevaaren riep. Hij werd in den slag bij Nopalucua gevaarlijk gewond. Eene uitstekende dienst bewees Kane in dezen oorlog door de met groote moeilijkheden verbondene bezorging van depeches des presidents Polk aan den generaal Scott. Na den terugkeer uit Mexico werd dr. Kane aan de expeditie toegevoegd, die onder prof. Bache de kusten in de Mexicaansche golf opnam, toen de vrijgevigheid van den Heer Grinell de regering der Ver. Staten in staat stelde tot eene Noordpool-expeditie ter opsporing van sir John Franklin. Kane bood terstond zijne diensten aan en nam aan de onderneming als geneesheer deel. Zijne nasporingen en lotgevallen zijn in een in 1852 uitgegeven werk opgeteekend. Voor dat dit nog gereed was, had hij de voorbereidselen tot eene tweede Noord-Poolreis gemaakt, deels voor eigene rekening, deels door de ondersteuning der Heeren Grinell en Peabody. Het verhaal van dezen in gebeurtenissen rijken togt is nu eerst kortelings aan het publiek bekend geworden. Kane keerde in goede gezondheid uit de ijslanden terug. De vermoedens van zijnen geest, welke de arbeid zijner reisbeschrijving hem veroorzaakte, en de tegenovergestelde uitkomst van eene tot zijn herstel naar Engeland ondernomen reis moeten echter voor de oorzaken van zijnen vroegtijdigen dood worden gehouden dan wel zijne reizen in het Noorden.

— Dezer dagen heeft te Doornik eene soort van demonstratie tegen de voorstanders van den vrijen handel plaats gehad. Meer dan twee duizend werklieden, voorzien van trompetten en fluiten trokken door de straten onder het zingen van een liedje, getiteld: „Guerre aux Anglais,” terwijl zij een wapen, Engeland voorstellende, in hun midden medesleepten en ten slotte een stroopop, lord Slikop genoemd, onder den kreet van: „in het water met de Engelschen!” in de Schelde wierpen. Sommige brijtgevers meldten er bij dat de gendarmes bij deze gelegenheid op eene onbehoorlijke wijze waren te werk gegaan. Dit voorval is in de kamer van afgevaardigden ter sprake gebracht. De heer Rogier heeft bij die gelegenheid lezing gegeven van twee brieven, geschreven door den burgemeester van Doornik en den procureur des konings. Beiden logenstraffen de feiten door sommigen beweerd, als zouden de gendarmen met blanke sabels op het volk geslagen en de menschen onder de voeten der paarden vertrapt hebben.

— De Sardijnische minister president, graaf de Cavour, heeft den 2den dezer eene deputatie uit Toskane ontvangen, om hem eene buste van zijn persoon te overhandigen, als een bewijs van erkentelijkheid voor de belangstelling, waarmede deze staatsman op het eerste Parijsche congres de zaak van Italie heeft bepleit. Deze deputatie heeft echter geen voor Oostenrijk vijandige strekking, want de buste is bekostigd uit de opbrengst eener inschrijving, die reed in de maand Mei des voorleeden jaars heeft plaats gehad. Door dezelfde deputatie is aan den generaal Lamarmora een eeredegen aangeboden.

— In het dagblad *le Nord* wordt het tractaat van 4 Maart, waarmede een einde gemaakt is aan den oorlog tusschen Engeland en Perzie, in het breede besproken. Het mag als een merkwaardig kenmerk van die overeenkomst worden beschouwd, dat Engeland thans getoond heeft te bukken voor zwakkere staten, mits deze slechts eene krachtige houding aannemen, en toonen, dat zij bewustheid hebben van hunne waardigheid en regten. Engeland had er behoefte aan om een spoedig einde aan deze zaak te maken en niettegenstaande daarin voorkomt, dat de Hr. Murray beleefd zal worden behandeld, zal, volgens *le Nord*, het tractaat slechts matig voldoen aan de Britsche fierheid en vooral mishagen aan den Engelschen handelstand, die gewoon is om zijn belang bij tractaten in aanmerking te zien nemen.

— Men zegt, dat de maarschalk Pélissier op het punt staat, om in het huwelijk te treden met eene tweede dochter van den heer Callet Saint Paul, zuster van de echtgenoot van den generaal Fleury. De jonge Dame telt nauwelijks 16 jaren en de maarschalk is ruim 60 jaren oud.

— De door den heer V. Place, den Franschen consul te Mossoul, op de plaats van het oude Ninevé bewerkstelligde opgravingen hebben tot de ontdekking geleid van een aantal kleinoorden, gegraveerde steenen, enz., welke in menigte aanwezig waren in de fondamenten der gebouwen, welke thans ruïnen zijn en ongetwijfeld voortspruiten uit vrijwillige offeranden. Doch de belangrijke ruïnen, welke door den heer Place onderzocht zijn, zijn ongetwijfeld die van den toren van Babel. Deze toren heeft acht van zijne verdiepingen verloren; twee bestaan er nog van. De vierhoekige grondslagen van dat monument hebben aan elken kant 194 mètres. De steenen, waaruit het is samengesteld, zijn van het zuiverste leem en van een witachtigen gelen tint. Deze steenen zijn bedekt met hoekige karakters, welke net en regelmatig zijn ver-

vaardigd. Men wordt getroffen door het grootsche van het schouwspel, dat de ontzaglijke massa dier puinhoopen aanbiedt.

— Eenige jonge lieden, om het verwijt te wederleggen, dat de Fransche jeugd niet jong meer is en alleen nog maar in het beurs- en ander spel dwaasheden begaat, besloten dezer dagen de eer van hunnen stand te redden en improviseerden tot dit einde een gezelschap, onder den naam van *Les Enragés*. Alle lieden van dit gezelschap moesten zich verbinden om gedurende de 14 dagen, die het Carnaval voorafgaan, niet te slapen. Gedurende den nacht werd gedanst en sterke koffij gedronken; des daags werd paard gereden, geschoten, gevochten en om het halve uur sterke koffij gedronken. Van de 10 lieden waaruit de club bestond, bereikten twee het doel. De een was 25, de andere 18 pond in gewigt verminderd. Twee vielen na een waken van 180 uren in slaap, en sliepen eenige dagen achter een; drie zijn door een ontsteking in de borst aangetast; één sluimerde in het bosch van Boulogne op zijn paard in, viel er af en brak den arm; de twee laatsten zijn naar buiten vertrokken, om van de uitgestaene vermoedensissen wat te bekomen. Zoo ging het deze jongelieden, die bewijzen wilden, dat er in Frankrijk nog jongelui zijn.

— Een onlangs te Parijs gevestigde Belg heeft een scherpzinnig middel in werking gebracht, om het Farobier den Parijzenaren smakelijk te maken. Tot dit einde heeft hij zijn, in de rue du Faubourg St. Antoine No. 142 gelegen huis, *Café à la Saucisse d'Or* genaamd en verkoopt daar eene ontelbare menigte saucijsjes, doordien hij heeft bekend gemaakt, dat in elke 50ste worst een goudstukje ter waarde van 5 fr. is gestopt. De massa worst en bier, welke hij ten gevolge van dit schrandere denkbeeld in de buurt verkoopt, is onbegrijpelijk, van het Faro ten minste duizend litres daags. De toeloop was in de laatste dagen zoo sterk, dat de politie genoodzaakt was eene wacht bij het huis te plaatsen om de orde te bewaren.

— Volgens een brief uit Palermo van 25 Maart, heeft de inspecteur van politie Baina een werktuig uitgevonden om personen te pijnigen zonder dat zij schreeuwen, aan welk kostelijk instrument men den naam van *la Tortura del Silenzio* heeft gegeven. Reeds heeft men reeds eenige proeven daarmede genomen, naar men verzekert met den beste uitslag. Men heeft vele ontdekkingen betreffende de medeplichtigen van Bentivenga gedaan. Vele personen melden zich vrijwillig aan om mededeelingen te doen, ten einde aldus van het foltertuig vrijgesteld te worden. Twee broeders, eene zuster en de oom van den bekenden Civella, werden in hechtenis genomen om gepijnd te worden, maar hunne verwanten boden aan alles te zeggen wat zij maar wisten. De toestand te Palermo is over het algemeen betreurenswaardig. De studenten moeten zich voor zonsongang naar huis begeven; de soldaten mogen niet met de burgers omgaan; de briefwisseling met het buitenland is zoo goed als onmogelijk; matrozen, die zich inschepen, moeten zich alle ontkleeden, opdat men zich overtuige, dat zij geene papieren bij zich hebben.

— Men verzekert dat Horace Vernet eerlang naar Amerika zal vertrekken om gevolg te geven aan de uitnoodiging, om het kapitaal te Washington met eenige historische voorstellingen op te luisteren. De opdracht is niet minder voordelig dan vereerend voor den kunstenaar, daar hem voor dien arbeid eene som van 2000 dollars is toegezegd.

— Men meldt uit Konstantinopel, dat de Porte een besluit tot kolonisatie van woest liggende landerijen in Turkije heeft uitgevaardigd, waarbij aan de buitenlanders eigendomsregt toegestaan wordt.

— Volgens het *Journ. de Const.*, zouden de Russen in de Zwarte Zee het beruchte Britsche schip Kangaroo, dat naar Circassie Mehemet-Bey en vele Poolsche vrijwilligers overbragt, hebben genomen.

De gemeenschap met stoombooten tusschen Europa en de vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Belangrijk komt ons voor de volgende opgave, waaruit blijkt op welke wijze op dit oogenblik door stoomschepen in de gemeenschap tusschen Europa en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika voorzien wordt. Wij zien daaruit, dat in werking zijn:

I. Tusschen Liverpool en New-York twee linien, 1) de Collinslinie met 4 raderbooten: *Atlantick* (van 3000 ton inhoudsmaat), *Baltick* (3000), *Adriatick* (4200), en *Erickson* (1800). 2) de Cunardlinie, insgelijks met 4 raderbooten: *Persia* (3600) *Africk* (2250), *Asia* (2260) en *Europa* (2250).

II. Tusschen Liverpool en Boston, de Cunardlinie, met 4 raderbooten; *Amerika* (1800), *Arabia* (2250), *Canada* (1800) en *Niagara* (2250).

III. Tusschen Glasgow en New-York de Schotsche linie, met drie schroefbooten: *Edinburg* (2500), *New-York* (2150) en *Glasgow* (1962).

IV. Tusschen Londen, Cork en New-York, de Corker linie met 2 schroefbooten, *Minna* (1800) en *Brenda* (1800).

V. Tusschen Havre en New-York, drie linien: 1) de Cunardlinie, met 4 schroefbooten: *Aetna* (3000) *Jura* (3000), *Libanon* (2000) en *Encua* (2000), benevens 1 raderboot: *Cambrea* (1800) 2.) de Fransche linie met 3 schroefbooten: *Alma*, *Barcelona* en *Sebastopol* (ieder van 1500 ton); en 3.) de oude linie van Havre met 3 raderbooten: *Arago* (2700), *Fulton* (2500) en *Union* (2500).

VI. Tusschen Antwerpen, Southampton en New-York, de Belgische linie, met 5 schroefbooten: *la Belgique*, *la Constitution*, *Leopold I*, *le Duo de Erabant* en *le Congrès*, elk van 2500 ton.

VII. Tusschen Bremen, Southampton en New-York, de Bremer linie, met 2 raderbooten: *Washington* en *Herman*, ieder van 2000 ton.

VIII. Tusschen Liverpool en Philadelphia, de Philadelphia linie, met 3 schroefbooten: *City of Baltimore* (2.67), *City of Washington* (2880) en *City of Manchester* (2109).

In het geheel bestaan er dus voor de gemeenschap tusschen de oude en de nieuwe wereld acht punten van uit-

gang en elf linien, die 38 schepen (te weten 20 schroef- en 18 raderbooten) in de vaart hebben.

— De heer Cowper verklaarde onlangs in het parlement dat van de 40,000 kinderen die ingeënt waren in een zeker tijdvak, niet een daarvan nadeelige gevolgen had ondervonden.

— Het heeft langen tijd geduurd, voor de spoorwegen in Engeland genoegzame vruchten afwierpen om de ondernemers schadeloos te stellen. Van lieverlede echter komt hierin verbetering zoodat de aandeelen weder tot hunnen normalen koers en hooger terug keeren. Als een bewijs, hoe het verkeer vermeerdert, naar mate dit middel van vervoer zich uitbreidt, kan strekken, dat de voornaamste spoorwegen in dat land gedurende het eerste half jaar van 1856 ruim 5 miljoen guldens meer hebben opgebracht dan over hetzelfde tijdvak in 1855. Hierbij is niet gerekend de verlenging, welke de lijnen gedurende dat jaar hadden ondergaan.

Ontwifelbaar zal ook het verkeer, en daarmede de welvaart der Noordelijke provincien toenemen, indien het veel besproken spoorwegwet zich ook tot die streken uitbreidt.

— Door de verschillende landverhuizingen, spoorwegen en kanalen zijn sommige steden in zoo korten tijd uitgebreid dat het aan het ongeloofelijke grenst; zooveel eeuwen als er vroeger noodig waren om een bevolkte stad daar te stellen, zooveel jaren behoeft men thans.

Onder die bijna plotseling ontstane steden kan in de eerste plaats genoemd worden Chicago, de hoofdplaats van de westelijke staten van Noord Amerika, eene stad die voor weinige jaren nog niet bestond of ten minste slechts weinige inwoners telde, welke hunne behoeften in naburige plaatsen moesten inkoop en die thans, met eene bevolking van meer dan honderd duizend zielen, de groote stapelplaats is voor den graanhandel van geheel de wereld. Een nieuw bewijs van het uitgebreide verkeer dier stad vinden wij in de volgende officiële cijfers dezer dagen openbaar gemaakt. Van Mei tot December 1855 liepen in Chicago binnen 634 raderstoombooten, 535 schroefstoomboten 257 barkschepen, 704 brikken, 4550 schoeners, enz., met 1,608,840 tonnen inhoud.

Onlangs is het eerste schip direct uit Chicago met 16,000 bushels granen belast in Engeland aangekomen. Reeds zijn vier andere schepen voor eene directe en regelmatige verbinding met Engeland in aanbouw, en er is geen twijfel aan, of reeds in een niet ver verwijderden tijd zal schier geen dag voorbijgaan zonder dat schepen van daar uit direct naar eene der Europeesche havens de reis aanvaarden.

Voor al Nederland moet deze zaak van het uiterste gewigt worden beschouwd. Chicago toch, gelegen aan den zuidwestelijken oever van het meer Michigan, maakt het middelpunt uit van die staten, waar de Nederlandsche landverhuizers zich ten grootsten getale hebben nedergezet.

Aan den westelijken oever van genoemd meer in Wisconsin liggen onderscheidene Nederlandsche volkplantingen, als: Milwaukee, Sheboygan, en anderen. In den staat Michigan, langs den oostelijken oever van het meer, tel-

len de Nederlandsche volkplantingen, hoeseer eerst sedert 1847 aangelegd, reeds eene bevolking van nabij tienduizend zielen.

Als men nu bedenkt, dat de Nederlander ook in die streken zijne vlijt, werkzaamheid en eerlijkheid niet heeft verzuimd en zich vooral op den landbouw heeft toegelegd; als men verder nagaat, dat de Vereenigde staten, welke rondom het meer Michigan zijn gelegen, reeds eene bevolking tellen niet ver beneden die van Nederland, dan kan gerust worden verzekerd, dat zich een nieuw verschiep voor den Nederlandschen handel opent. Zoude er toch niet van Chicago een regtstreeksch handelsverkeer met Nederlandsche havens kunnen worden geopend? Thans reeds zijn de vooruitzichten voor zoodanigen handel uitlokkend en veelbelovend, en daarop is het, dat wij den landgenoot hebben willen wijzen.

GEDOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

Bevallien:

J. Vreede, Hissink, Z. Maibit (Toeban) 20 Mei. — J. J. W. Ketting Olivier, van Leliveld, D., Rembang 18 Mei. — L. J. de Wildt, Sorbier, Z., Soerabaya 24 Maart. C. Mohrman, von Schmidt auf Altenstadt, D., Makassar 7 Mei. — E. J. A. Pahud, Petitpierre, Z., Batavia 26 Mei. — J. A. E. Renaud, van Abkoude, D., Batavia 26 Mei. — Mevrouw Buyn, Beth, D., Batavia 30 Mei. — E. Angenent, Piazza, Z., Serang 23 Mei. — De echtgenoot van J. van Es, Z., Sumedang 28 Mei. — M. Herklots, Merklein, Z., Indramajoe 29 Mei. — H. L. Gossow, Hecht, Z., Batavia 1 Junij. — H. C. van der Wal, van Emmerik, Z., Samarang 3 Junij. — C. Joostensz, van Ysseldijk, Z., Soerabaya 5 Junij.

Gehuwd:

Mr. J. van Gennep en H. van Gennep, Arnhem 31 Maart.

Overleden.

J. F. Neijndorff, 52 j. Soerabaya 7 Junij. — L. C. E. Dumoulin, 20 j. Soerabaya 8 Junij. — J. F. Couvée, 5 j. Samarang 30 Mei.

AANGEKOMEN PERSONEN.

2 Junij. P. Tiedeman en E. W. Cramerus, van Samarang; J. F. Dutrieux, van Pasoeroean; J. W. Stecker, van Kediri. — 3 Junij. F. Bogaardt, van Samarang; H. E. Levert, van Proboling. — E. M. Gumprich, van Batavia; Christ. Hitshoek geb. de Wilde, van Basjer-massing.

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. C. Houghton en echtgenoot. — H. Kleijn van de Poll; — J. J. Weiler.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Van
Junij 6	Engelsche	Margaret Connal.	J. Meikle.	Batavia.
"	"	Thomas.	G. A. Griffiths.	Sydney.
"	Fransche	Nicolas Cézard.	P. Adam.	Batavia.
" 7	Nederlandsche	Estafette.	A. M. H. Rietveld.	"
" 8	Nederl. Ind.	Segaf.	Sech Abdul bin Lachman.	"
" 9	"	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
"	"	Lachmady.	Said Aloei bin Mohamat Alhasnie.	Cheribon.
" 10	"	Bacht Mastora.	" Machmoot b. Aloei Alhabassij.	Singkawang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Naar.
Junij 7	Nederl. Ind.	Cheribon Packet.	W. F. Massingham.	Cheribon.
" 9	"	So-oekdin.	Said Achmat bin Kasim Barkaba.	Banjern. via Sumanap.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Fransche	Nicolas Cézard.	P. Adam.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Engelsche	Thames.	A. Griffiths.	Australie.	" " " "
Nederlandsche	Burgemeester van Reenen.	v. d. Meer v. Kuffeler.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
"	Salatiga.	J. N. Besier.	Onbepaald.	" " "
Ned. Ind.	Stoomboot Langen Lamongan.	Deighton.	Bat. via Saramang.	Adam & Co.
Nederlandsche	Derkina Titia.	P. Esink.	Onbepaald.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Margaret Connal.	Meikle.	"	Major Matzen & Co.
"	Princess.	A. K. N. Tremsame.	Bremen.	McMillan Marten & Co.
Nederlandsche	Laura en Adèle.	H. F. L. C. von Noël.	Batavia.	Van Eck & Co.
Ned. Ind.	Al Adenie.	Hadjie Hassan.	Banjer-massing.	Gezagvoerder.
"	Anis Balgair	S. S. b. A. b. Soenkar.	Banka.	"
"	Maas Dennok.	Hadjie Mohm. Sahat.	Banjer-massing.	"
"	Fathoor Racman.	Said Alie Alhadie.	Riouw, Sum. en Sikawang.	"

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Estafette*, de heeren C. H. Rawe en G. L. C. Tihon.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname; de schoenerbrik Egmond; het stoomschip Amsterdam, Gouv. stoom-advies-vaartuig Tjipanas en vaartuig Bennet; de schepen Nantaise, Faidul Moebarak, Princess, en Nicolas Cézard, stoomschepen Java Ambon en Langen Lamongan; de Barken Fatal Maan, Adrakool Haer, Anis Belgijer, Laura en Adele, Burgemeester van Reenen, Al Adenie, Mandarijn,

Maas Dennok, Weltevreden, Tian Taij, Derkina Titia, Fathoor Rachman, Margaret Connal, Estafette en Segaf; de brik Thames; de schoeners Bella, Machmoed, Maschoer en Moostarie; de kottor Biengiet.

PAMAKASSAN.

AANGEKOMEN.

2 Junij. De Nederl. Ind. kottor *Paulina*, gezagv. Latip, van Pasoeroean, passagiers de heeren J. N. Pfaff en J. Quartero.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De Nederl. Ind. kottor *Paulina*.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

4 Junij. De Ned. Ind. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Panaroekan passagiers de heeren G. W. Andela, en F. Coppen.

5 Junij. De Ned. Ind. *Mad Mira* gezagv. Maimin van Balie (Ampanan). de Ned. Ind. schoener *Katjong* gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

1 Junij. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Noor, van een verloren reis naar Bezoekie.

5 Junij. De Ned. Ind. schoener *Mifrejool Moelook*, gez. Siengo Samoedro, van Kangeang 2 Junij; het Ned. Ind. schip *Fathool Moebarak*, gezagv. Said Sech bin Hoesin, Asegaf, van Soerabaya 30 Mei.

VERTROKKEN.

1 Junij. De Ned. Ind. kottor *de Hoop*, gezagv. Moesio, naar Pasoeroean.

2 Junij. De Ned. bark *Resident van Son*, gezagv. C. Kramers, naar Tjilatjap; de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jajja, naar Soerabaya.

3 Junij. De Ned. Ind. schoener *Sie Damar*, gezagv. Pa Dorasa, naar Balie; de Ned. Ind. schoener *Sumanap*, gez. Pa Jamena, naar Balie; de Ned. Ind. kottor *Klara*, naar Banjoewangie.

5 Junij. De Ned. Ind. kottor *Sie Berkut*, gezagv. Sech Abdulla bin Oemar bin Salim Bagrab, naar Balie.

6 Junij. De Ned. Ind. brik *Soedul Barie*, gezagv. Sech Abdulla bin Salim bin Sech Aboebakar, naar Samarang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoener Maria; de bark Zien, de schoeners Carolina en Mifrejool Moelook en het schip Fathool Moebarak.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 1sten tot en met den 10den Junij 1857.

AANVOER.

Van Sydney per het Eng. schip *Thames*, gezagv. Griffiths, agenten Fraser Eaton & Co.

140 tonnen steenkolen, 56 vaten vleesch, 6 vaten koolteer, 4 vaten tongen, 144 zakken meel, 801 kisten brandewijn, 308 kisten dranken, Fraser Eaton & Co; en eenige regalen-Order.

Van Nederland per het Ned. schip *Estafette*, gezagv. Rietveld, agenten Schimmelpenninck & Co.

70 balen manufacturen, 50 kelders genever, 90 kisten por-fumerien, Schimmelpenninck & Co; 73 colliës ijzerwerk, 1 pakje manufacturen Krueer von Oven & Co; 35 kisten diversen, Gebr. Kocken; 70 kisten manufacturen, P. Kervel Co; 80 kisten manufacturen, Ruyl Cramer & Co; 1 kist kramerijen Karthaus & Melchers; 4 vaatjes bote, Mulock Houwer; 1 kistje diversen, L. Mager; 1 kist boeken, Nut van 't algemeen, 5 kisten gouvernement goederen, 10 vaatjes zilveren specie, N. H. M.; 1 kistje sigaren, Ledeboer & Co.

Van Glasgow per het Engelsche schip *Margaret Connal*, gezagv. James Meikle, agenten Major Matzen & Co.

109 colliës manufacturen, 22 vaten verfi, Adam & Co; 81 colliës manufacturen, Marten Dijke & Co; 1 kist ma-nufacturen, van Lawick; 8710 colliës diversen, ijzerwerk en eenige machinerien, Major Matzen & Co.

Van Singapore per de Ned. Ind. bark *Segaf*, gezagv. Sech Abdulla Lachmar, agent Gezagvoerder.

10,000 bundels aardewerk, 10810 stuks planken, 9000 stuks vloersteen, 78 colliës diverse koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Cheribon per het Nederl. schip *Cheribon Paket*, gezagv. Massing.

1 ijzeren kamrad, 2 kisten pedatie bossen, 1 ijzeren as, 1 koperen slang, 2 kisten inhd., 2 pompen, 1 armkast etc., 3 pooten voor de staande as, 1 ijzeren pot voor de staande as, 1 kamrad met staande as, 1 ijzer bos etc., 12 ijzeren bouten, 1 kist ijzeren metaal werken, 1 liggende as etc., B. J. van Eck & Co.

Naar Banjer-massing per de Ned. Ind. schoener *So-Oekdin*, gezagv. Said Achmat bin Kasim Barkaba.

Ballast.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol f 22 1/4.—

KOFFIJ per picol. Nominaal.

RIJST (GABGA) per kottang f 120 à f 125.—

Id. (WITTE) " " f 150 à 155.—

KORNVUIDEN per 100 st.

ARAK per legger f 120.—

OLIE (KLAPPER) per picol.

OLIE (KATJANG).

KADJANG MATTEN.

ROTTING f 7,50 à f 9.—

WISSELKOERS 104 à 105 %.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 14den Junij, des morgens ten half 9 ure.
Ds. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag des 14den Junij, des morgens ten half 9 ure.